درس ۸ از ۱۲

Free Learning Websites

Linux · Python · AI · Cloud · Security · Claude

دیتابیس‌ها: SQLBolt، اسناد PostgreSQL و MongoDB University

Free learning sites · checked Nov 2026 · دوره کامل

در درس هشتم چه یاد می‌گیرید

- دیتابیس رابطه‌ای (SQL) و سندی (NoSQL)
- SQLBolt: درس‌های تعاملی SQL در براوزر
- اسناد PostgreSQL: آموزش، مرجع، مدیریت
- MongoDB University: دوره، لابراتوار و مسیر رایگان
- تمرین بیشتر: Kaggle SQL، freeCodeCamp، MyWebUniversity فصل ۳۵
- تمرین با SQLite و PostgreSQL روی Linux
- یک مسیر رایگان دیتابیس

دو نوع دیتابیس

	رابطه‌ای (SQL)	سندی (NoSQL)
داده	جدول با سطر و ستون	سندهای شبیه JSON
مثال‌ها	Oracle ،SQLite ،MySQL ،PostgreSQL	Couchbase ،MongoDB
پرس‌وجو	GROUP BY ،JOIN ،SELECT :SQL	aggregation ،()find
نقاط قوت	سازگاری قوی، رابطه‌ها، گزارش	ساختار انعطاف‌پذیر، توسعه سریع
اول یاد بگیرید	SQL — همه جا استفاده می‌شود	بعد از مبانی SQL

sqlbolt.com :SQLBolt

ویژگی	جزئیات
چیست	درس‌های تعاملی رایگان SQL — پرس‌وجو تایپ کنید، نتیجه فوری
درس‌ها	SELECT، WHERE، ORDER BY، JOIN، GROUP BY، INSERT، UPDATE
تمرین‌ها	هر درس کارهایی دارد که در براوزر بررسی می‌شوند
حساب	لازم نیست
زمان	چند ساعت برای همه درس‌ها
بعد	همان پرس‌وجوها را در PostgreSQL روی Linux تکرار کنید

اسناد PostgreSQL: postgresql.org/docs

برای	بخش
شروع، مبانی SQL، ویژگی‌های پیشرفته	Tutorial (Part I)
نوع داده، پرس‌وجو، index، transaction، تابع	The SQL Language
نصب، تنظیم، role، بکاپ و بازیابی، replication	Server Administration
هر فرمان SQL و ابزار (psql، pg_dump)	Reference
نسخه خود را انتخاب کنید	منوی نسخه
دیتابیس و اسناد اوپن سورس؛ mailing list	رایگان

تمرین: PostgreSQL روی Linux

```
$ sudo dnf install -y postgresql-server postgresql   # Rocky/RHEL/Fedora
$ sudo postgresql-setup --initdb && sudo systemctl enable --now postgresql
$ sudo apt install -y postgresql                     # Ubuntu/Debian
$ sudo -u postgres psql
postgres=# CREATE DATABASE school;
postgres=# \c school
school=# CREATE TABLE students (id serial PRIMARY KEY, name text, city text);
school=# INSERT INTO students (name, city) VALUES ('Maryam','Kabul'), ('Ali','Herat');
school=# SELECT city, count(*) FROM students GROUP BY city;
school=# \q
$ sqlite3 test.db "SELECT sqlite_version();"         # SQLite: no server
```

learn.mongodb.com :MongoDB University

ویژگی	جزئیات
هزینه	رایگان، خودآموز، در دسترس همیشه
شکل‌ها	مسیر، دوره، واحد زیر یک ساعت، لابراتوار، learning bytes
مسیرها	توسعه‌دهنده (Python، Node.js، Java، C#)، DBA، Atlas
عملی	لابراتوار روی MongoDB Atlas (free tier)
موضوعات AI	vector search و RAG
سرتیفیکیت	تکمیل مسیر تخفیف امتحان را باز می‌کند

تمرین رایگان بیشتر دیتابیس

چه می‌گیرید	سایت
SQL روی داده‌های واقعی در notebook رایگان	Kaggle Learn: Intro to SQL
Bash، SQL، PostgreSQL، Git — سرتیفیکیت رایگان	freeCodeCamp: Relational Databases
منابع SQL Databases	MyWebUniversity فصل ۳۵
JSON، XML، YAML	MyWebUniversity فصل ۳۲–۳۴
dev.mysql.com/doc و mariadb.com/kb	اسناد MySQL / MariaDB
مسیرهای رایگان مبانی دیتابیس (درس ۱۰–۱۱)	AWS / Microsoft Learn

یک مسیر رایگان دیتابیس

این کار را کنید	هفته‌ها
SQLBolt — همه درس‌ها	1
آموزش PostgreSQL + نصب روی Linux؛ تکرار پرس‌وجوهای SQLBolt	2
Kaggle Intro to SQL + Advanced SQL	3
پروژه‌های freeCodeCamp Relational Databases	4–5
مدیریت PostgreSQL: role، بکاپ pg_dump	6
MongoDB University: Introduction + مسیر Python	7–8
یک برنامه کوچک (PostgreSQL + Python) در GitHub	پروژه

خلاصه و کارخانگی

- اول SQL؛ بعد دیتابیس‌های سندی
- SQLBolt: SQL تعاملی رایگان، بدون حساب
- اسناد PostgreSQL: آموزش، زبان SQL، مدیریت، مرجع
- MongoDB University: دوره، لابراتوار و مسیر رایگان
- Kaggle SQL، freeCodeCamp، MyWebUniversity فصل ۳۵
- کارخانگی: درس‌های ۱ تا ۶ SQLBolt را تمام کنید و دیتابیس 'school' را بسازید

تشکر از شما! 🤲

ویدیوها و PDF های رایگان: www.MyWebUniversity.com

سلایدهای این درس: MyWebUniversity.com/presentations

YouTube: @MyWebUniversity-Dari · @MyWebUniversity

وحیدالله لطفی – مؤسس و رئیس IT مای وب یونیورسیتی، و استاد علوم کامپیوتر

یاد بگیرید و به دیگران انتقال دهید